

Týden po svatodušních svátcích je neděle, kdy oslavujeme svátek Nejsvětější Trojice.

Biskup Řehoř z Nyssy, jeden z největších prvokřesťanských teologů, když měl popsat a vysvětlit Nejsvětější Trojici, řekl: „Mluvíme v hádankách, popisujeme nepopsatelné a vysvětlujeme nepochopitelné.“ Lidský jazyk nemá slova a pojmy, které by mohly vystihnout podstatu Nejvyššího Tajemství. Veškeré naše pokusy Boha definovat vycházejí z našich osobních a převzatých pozemských zkušeností.

Když mluvíme o Boží Trojici, současně hned zdůrazňujeme Boží jednotu, která však je v rozmanitosti. Některé církve a tradice kladou důraz na Otce – Stvořitele. Jiné zdůrazňují Syna – Ježíše, který zachraňuje a další zase Ducha, který vane, kdy chce a kam chce. Ale souhrnný název Trojice se snaží vystihnout samotného Boha. Termín Nejsvětější Trojice nepatří mezi biblické pojmenování. Je z dílny teologů, kteří se snažili popsat a vyjádřit svoji i v Bibli dosvědčenou skutečnost, že jediný Bůh se dává poznat v Otci, v Synu i v Duchu pokaždé jinak a přece pokaždé stejný Bůh.

Bůh – dárce života, tvůrce prvopočátků všeho a starostlivý Otec, který s láskou pečuje o své stvoření. To vystihují slova proroka Izajáše ve 40. kapitole jeho knihy. Bůh vede rozhovor s těmi, které stvořil. Ne chaos a nahodilost věcí, ale harmonie a řád. Stačilo by o píd' vychýlit jakoukoli hodnotu a život nás lidí tady na zemi by nebyl možný. Čím víc člověk proniká svým poznáním do zákonitostí světa, uvědomuje si, jak přesné jsou vztahy, které v něm panují. Nevystihnutelnost Boha se projevuje i v takových detailech, jakými jsou vzájemné poměry jednotlivých chemických prvků ve vesmíru a složitých vazbách, umožňujících vznik a rozvinutí života na naší zemi. Tento proces je tak složitě strukturovaný, že jeho řídicím činitelem nemůže být náhoda, ale moudrý Tvůrce.

Boží Syn Ježíš – to je lidský příběh, který se stává součástí Božích i lidských dějin. V Ježíšovi Bůh Otec ukazuje, že mu osud lidí není lhostejný. Ježíš je Pán nad životem a smrtí. Přišel do našeho světa, aby nám Boha přiblížil. Celým svým životem zdůrazňuje, že pokora, odpuštění, oběť, milosrdenství jsou hodnoty, které dláždí cestu do Božího království.

Duch svatý – nejméně postižitelná část Trojice. Nepopsatelný, neuchopitelný, ten který má moc vdechnout život, sílu, energii, který má moc proměnit lidské srdce.

Naše církve tajemství Boží Trojice vyjadřuje tak, že jediný Bůh je zároveň Stvořitel, Vykupitel a Posvětitel. Pokud se toto trojí u nás spojí v jedno, stáváme se křesťany. Uznáváme Boží svrchovanost ve stvoření, přijímáme Boží milost a naději na věčný život v Ježíši Kristu a Duchem jsme obdarováni a posilováni ve víře i v každém dobrém jednání.

/Slovo na 4. června 2023 Dana Kalivodová/